

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ Π.Ε.Κ.Α.
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ
ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ (ΔΙΠΑ)**

Ταχ. Δ/ση : Λ. Αλεξάνδρας 11
Τ.Κ. : 114 73
Πληροφορίες: Ι.Κουφογιαννάκη
Τηλέφωνο : 210 6417951
Fax : 210 6430637
e-mail :

Αθήνα, 27 Ιανουαρίου 2015

Α. Π. οικ. 145737

ΠΡΟΣ: ΠΙΝΑΚΑ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

ΑΠΟΦΑΣΗ

Θέμα : Έγκριση της «Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αττικής, 2014 – 2020».

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ,
Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ και
Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ**

Έχοντας υπόψη:

1. Το ν. 4014/2011 (Α' 209) για την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, τη ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
2. Το ισχύον εθνικό και ενωσιακό κανονιστικό και ρυθμιστικό πλαίσιο για το περιβάλλον και ιδίως τις διατάξεις που αφορούν σε μέτρα, όρους, περιορισμούς και υποχρεώσεις για την προστασία και διαχείριση του περιβάλλοντος, όπως στην επεξεργασία αστικών λυμάτων και βιομηχανικών αποβλήτων, στη διαχείριση των υδάτων, στη διαχείριση στερεών αποβλήτων και στα επιτρεπόμενα όρια εκπομπών στερεών, υγρών και αερίων ρύπων και θορύβου κ.ά.

3. Την ΚΥΑ ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/5.9.2006 για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2001/42/ΕΚ «σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27^{ης} Ιουνίου 2001 (ΦΕΚ 1225/Β).
4. Τα Εθνικά και Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια.
5. Το με α. π. 2762/16.06.2014 έγγραφο της Ενδιάμεσης Διαχειριστικής Αρχής της Περιφέρειας Αττικής, με το οποίο διαβιβάστηκε στην ΕΥΠΕ/ΥΠΕΚΑ η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του ΠΕΠ Αττικής, περιόδου 2014 – 2020 (α. π. ΕΥΠΕ 173250/16.06.2014). Η ως άνω Υπηρεσία της Περιφέρειας Αττικής αναφέρεται ως «Αρχή Σχεδιασμού» εφεξής.
6. Το με α. π. οικ. 173867/16.07.2014 έγγραφο της ΕΥΠΕ/ΥΠΕΚΑ, με το οποίο ζητήθηκαν επιπλέον αντίγραφα της ΣΜΠΕ.
7. Το με α. π. 3609/06.08.2014 έγγραφο της Αρχής Σχεδιασμού, με το οποίο διαβιβάστηκαν στην ΕΥΠΕ/ΥΠΕΚΑ επιπλέον τεύχη σε έντυπη και ψηφιακή μορφή της ΣΜΠΕ (α. π. ΕΥΠΕ 174310/07.08.2014).
8. Το με α. π. οικ. 174503/19.08.2014 έγγραφο της ΕΥΠΕ/ΥΠΕΚΑ, με το οποίο, στο πλαίσιο του άρθρου 7 της ΚΥΑ ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/5.9.2006, διαβιβάστηκε αντίγραφο της ΣΜΠΕ προς:
 - i. τα Υπουργεία
 - Περιβάλλοντος, Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής
 - Υποδομών , Μεταφορών & Δικτύων
 - Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
 - Πολιτισμού & Αθλητισμού
 - Οικονομικών
 - Εσωτερικών
 - Ναυτιλίας & Αιγαίου
 - ii. τον Οργανισμό Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας, τη Δ/νση ΕΑΡΘ, τη Διεύθυνση Πολεοδομικού Σχεδιασμού, τη Διεύθυνση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού του ΥΠΕΚΑ
 - iii. το Περιφερειακό Συμβούλιο Αττικής, προκειμένου αφενός να διατυπώσει τη γνώμη του και τυχόν παρατηρήσεις επί του περιεχομένου της ΣΜΠΕ και αφετέρου να θέτει, όποτε του ζητείται, στη διάθεση του κοινού τις πληροφορίες και τα στοιχεία του φακέλου της ΣΜΠΕ.

- iv. την Αρχή Σχεδιασμού, προκειμένου να δημοσιοποιήσει τη ΣΜΠΕ στο κοινό, μέσω δημοσίευσης σχετικής ανακοίνωσης σε δύο τουλάχιστον ημερήσιες εφημερίδες Εθνικής εμβέλειας και με ανάρτησή του κειμένου της συγκεκριμένης ΣΜΠΕ στο δικτυακό τόπο της.
9. Το με α.π. 34358/12.09.2014 έγγραφο της Δ/σης Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εσωτερικών (α.π. ΕΥΠΕ 174958/19.09.2014).
 10. Το με α.π. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΙΠΚΑ/ΤΑΧ/Φ40/233086/137197/14893/5755/09.09.2014 έγγραφο της Δ/σης Προϊστορικών & Κλασικών Αρχαιοτήτων του Υπουργείου Πολιτισμού & Αθλητισμού (α.π. ΕΥΠΕ 174973/19.09.2014).
 11. Το με α.π. Δ6/1060/30.09.2014 έγγραφο της Διεύθυνσης Έργων Ύδρευσης & Αποχέτευσης του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων (α.π. ΕΥΠΕ 175212/30.09.2014 και 175362/07.10.2014).
 12. Το με α.π. 146562/04.11.2014 έγγραφο της Δ/σης Προστασίας & Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ (α.π. ΔΙΠΑ 175938/05.11.2014 και 176201/17.11.2014).
 13. Το με α.π. 2457/138198/03.11.2014 έγγραφο της Δ/σης Χωροταξίας & Προστασίας Περιβάλλοντος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (α.π. ΔΙΠΑ 176051/12.11.2014).
 14. Το με α.π. 164792/27.10.2014 έγγραφο της Δ/σης Ε.Α.Ρ.Θ. του ΥΠΕΚΑ (α.π. ΔΙΠΑ 176219/17.11.2014).
 15. Το από 26.11.2014 έγγραφο της Ενδιάμεσης Διαχειριστικής Αρχής της Περιφέρειας Αττικής (α.π. ΔΙΠΑ 176551/26.11.2014)

Αποφασίζουμε

την έγκριση της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του «Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΕΠ) Αττικής περιόδου 20014 – 2020», με τους ακόλουθους όρους, περιορισμούς και κατευθύνσεις, που θα πρέπει να τηρούνται κατά την εξειδίκευση, έγκριση και υλοποίηση του προγράμματος, με μέριμνα της Αρχής Σχεδιασμού,

Α. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το ζητούμενο στην αναπτυξιακή πορεία της Αττικής με χρονικό ορίζοντα το 2020 αποτελεί η στρατηγική υιοθέτηση ενός μίγματος αναπτυξιακών μεταβλητών και παραμέτρων, ώστε να μπορέσει η περιφερειακή οικονομία όχι μόνο να ανακάμψει, αλλά και να τεθεί με γρήγορους ρυθμούς σε μια δυναμική και βιώσιμη αναπτυξιακή τροχιά. Βασική προτεραιότητα για το ΠΕΠ Αττικής 2014 - 2020 είναι η επανεκκίνηση της οικονομίας, η δημιουργία θέσεων εργασίας για τη μείωση των ποσοστών ανεργίας που είναι αναγκαία και ικανή συνθήκη για τη

μείωση της φτώχειας και τη διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής και η προστασία του περιβάλλοντος.

Για την υλοποίηση του Προγράμματος δεσμεύονται συνολικοί πόροι σε όρους κοινοτικής συνδρομής ύψους περίπου 911 εκ. € (συνολική δημόσια δαπάνη: 1.139 εκ. €) μέσω των διαρθρωτικών ταμείων ΕΤΠΑ και ΕΚΤ. Προβλέπονται επιπλέον πόροι μέσω Ταμείου Συνοχής, του Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Ταμείου Αλιείας για την υλοποίηση σχετικών δράσεων στην Περιφέρεια Αττικής.

A.I. ΠΕΡΙΟΧΗ

Η περιοχή εφαρμογής του προγράμματος, καθώς και η περιοχή μελέτης της ΣΜΠΕ, είναι η Περιφέρεια Αττικής. Το ΠΕΠ Αττικής 2014 – 2020 καλύπτει χωρικά το σύνολο της Περιφέρειας Αττικής, η οποία χρηματοδοτικά, με βάση την προβλεπόμενη κατάταξη των Περιφερειών της Ευρώπης (Γενικός Κανονισμός ΕΕ 1303/17-12-2013), εντάσσεται στις επιλέξιμες προς ενίσχυση Περιφέρειες ως «ανεπτυγμένη περιφέρεια» (More Developed – MD).

A.II. ΣΤΟΧΟΘΕΣΙΑ (ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΟΡΑΜΑ)

Η στρατηγική της Περιφέρειας Αττικής για την προγραμματική περίοδο 2014-2020 συμπυκνώνεται στην εμβάθυνση, διεύρυνση και εδραίωση υφιστάμενων και τη διαμόρφωση νέων και βιώσιμων ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων σε όλους τους τομείς της περιφερειακής οικονομίας, με ορόσημο το έτος 2020 και προέκταση ανάδειξης των αποτελεσμάτων της επιχειρούμενης αναπτυξιακής διαδικασίας ακόμα και μετά το 2020 («ΑΤΤΙΚΗ 2020+»).

ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Οι Γενικοί Στόχοι (ΓΣ) της Αναπτυξιακής Στρατηγικής της Περιφέρειας Αττικής συνοπτικά είναι οι εξής:

- ΓΣ1:** Αντιμετώπιση των άμεσων επιπτώσεων της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης στην Περιφέρεια Αττικής: Ανάπτυξη - ολοκλήρωση παραγωγικών υποδομών, αξιοποίηση διαρθρωτικών μεταβολών, βελτίωση της ελκυστικότητας της Περιφέρειας όσον αφορά στην υποδοχή άμεσων ξένων επενδύσεων.
- ΓΣ-2:** Ανανέωση και αναπροσαρμογή του υφιστάμενου παραγωγικού μοντέλου στην Περιφέρεια Αττικής και ενίσχυση της εξωστρέφειας των Επιχειρήσεων.
- ΓΣ-3:** Ανάπτυξη βιώσιμων Ανταγωνιστικών Πλεονεκτημάτων – Αναπροσανατολισμός, αναζωογόνηση και εμβάθυνση της ανταγωνιστικότητας της Περιφερειακής Οικονομίας.

- ΓΣ-4:** Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του Αγροτικού Τομέα - ισόρροπη εδαφική ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών της Περιφέρειας Αττικής.
- ΓΣ-5:** Βελτίωση της ποιότητας ζωής και βιώσιμη διαχείριση των περιβαλλοντικών πόρων.
- ΓΣ-6:** Προώθηση της βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης – Εταιρικά Σχήματα Συνεργασίας για την εφαρμογή της Αστικής Αναζωογόνησης.
- ΓΣ-7:** Προώθηση της απασχόλησης, διεύρυνση της δια βίου μάθησης και υποστήριξη της κινητικότητας του ανθρώπινου δυναμικού.
- ΓΣ-8:** Καταπολέμηση της φτώχειας και προώθηση της Κοινωνικής ένταξης.

Α.ΙΙΙ. ΔΙΑΡΘΩΣΗ – ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Το ΠΕΠ Αττικής 2014-2020 όπως περιγράφεται στην ΣΜΠΕ και με τις διευκρινήσεις του υπ' αριθμ. 15 εγγράφου του σκεπτικού, διαρθρώνεται στους ακόλουθους Άξονες Προτεραιότητας (ΑΠ) και Ειδικούς Στόχους (ΕΣ).

- ΑΠ1:** Ενίσχυση των Μηχανισμών και των Επενδύσεων των ΜΜΕ (μικρομεσαίων επιχειρήσεων) της Περιφέρειας Αττικής στην Έρευνα και την Καινοτομία- Προώθηση της «ευφυούς εξειδίκευσης»
- Ειδικός Στόχος 1.b.1- Αύξηση των δαπανών των επιχειρήσεων για έρευνα, τεχνολογική ανάπτυξη και καινοτομία
- ΑΠ2:** Διάδοση και Ανάπτυξη Καινοτόμων Προϊόντων και Υπηρεσιών των ΜΜΕ με τη χρήση ΤΠΕ.
- Ειδικός Στόχος 2.b.1 - Αύξηση χρήσης ΤΠΕ στις ΜΜΕ
 - Ειδικός Στόχος 2.c.1 - Αξιοποίηση των ΤΠΕ στους τομείς του πολιτισμού, των μεταφορών και της κοινωνικής ενσωμάτωσης
- ΑΠ3:** Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των ΜΜΕ –Βελτίωση της ελκυστικότητας της Περιφέρειας Αττικής για προσέλκυση Επενδύσεων και προαγωγή της Καινοτόμου Επιχειρηματικότητας.
- Ειδικός Στόχος 3.a.1 - Αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων σε τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας (Στρατηγική RIS)
 - Ειδικός Στόχος 3.c.1 - Αναστροφή της συρρίκνωσης της παραγωγικής βάσης της Περιφέρειας
 - Ειδικός Στόχος 3.d.1 - Βελτίωση της εξωστρέφειας της Περιφερειακής οικονομίας

- ΑΠ4:** Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης της χρήσης ΑΠΕ και της Συμπαράγωγής και Προώθηση Χαμηλών εκπομπών CO₂ σε όλους τους τομείς στις Αστικές Περιοχές.
- Ειδικός Στόχος 4.b.1 - Μείωση της κατανάλωσης ενέργειας στις επιχειρήσεις.
 - Ειδικός Στόχος 4.c.1 - Μείωση της κατανάλωσης ενέργειας στα κτίρια.
 - Ειδικός Στόχος 4.g.1 - Αύξηση της χρήσης μεθόδων φιλικών προς το περιβάλλον για την παραγωγή Ενέργειας.
- ΑΠ5:** Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων.
- Ειδικός Στόχος 5.a.1 - Μείωση των επιπτώσεων των πλημμυρικών φαινομένων από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στο ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον.
- ΑΠ6:** Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής στο Αστικό Περιβάλλον.
- Ειδικός Στόχος 6.a.1 - Εναρμόνιση της Περιφέρειας με τις απαιτήσεις της περιβαλλοντικής νομοθεσίας για τα υγρά απόβλητα.
 - Ειδικός Στόχος 6.b.1 - Επέκταση δικτύων ύδρευσης σε οικισμούς που δεν έχουν πρόσβαση σε υψηλής ποιότητας πόσιμο νερό.
 - Ειδικός Στόχος 6.c.1 - Ανάδειξη υποδομών πολιτισμού – τουρισμού μητροπολιτικής εμβέλειας.
 - Ειδικός Στόχος 6.e.1 - Βελτίωση της ποιότητας ζωής στο Αστικό Περιβάλλον.
- ΑΠ7:** Ενίσχυση της Περιφέρειας Κινητικότητας και των Πολυτροπικών Μεταφορικών Συνδέσεων της Περιφέρειας Αττικής.
- Ειδικός Στόχος 7.a.1 - Αναβάθμιση του ρόλου του Πειραιά στο σύστημα λιμένων κρουαζιέρας της Νοτιοανατολικής Μεσογείου.
 - Ειδικός Στόχος 7.b.1 - Βελτίωση της οδικής ασφάλειας.
 - Ειδικός Στόχος 7.c.1 - Επέκταση των βιώσιμων και οικολογικών αστικών μεταφορών στην Αττική.
- ΑΠ8:** Προαγωγή της βιώσιμης και της ποιοτικής απασχόλησης και στήριξης της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού.
- Ειδικός Στόχος 8.iii.1 - Βελτίωση της απασχόλησης, μέσω της ίδρυσης Επιχειρήσεων, ιδίως στους Τομείς της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης.
 - Ειδικός Στόχος 8.v.1 - Εφαρμογή σχεδίων αναδιάρθρωσης σε επιχειρησιακό και συλλογικό επίπεδο και προσαρμογή επιχειρήσεων και εργαζομένων στις αλλαγές.

ΑΠ9: Προώθηση της Κοινωνικής Ένταξης και Καταπολέμηση της Φτώχειας και Διακρίσεων – Διασφάλιση της Κοινωνικής Συνοχής.

- Ειδικός Στόχος 9.i.1 - Ενίσχυση της πρόσβασης στην απασχόληση για μειονεκτούντα άτομα που βρίσκονται εκτός αγοράς εργασίας, με έμφαση σε άτομα που έχουν την ευθύνη της φροντίδας παιδιών σε νοικοκυριά που απειλούνται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό.
- Ειδικός Στόχος 9ii1 - Βελτίωση απασχολησιμότητας και ποιότητας ζωής των ατόμων περιθωριοποιημένων ομάδων μέσω της ενίσχυσης των βασικών, κοινωνικών τους δεξιοτήτων.
- Ειδικός Στόχος 9iii1 - Βελτίωση της ποιότητας ζωής των Ευάλωτων (μεταξύ των οποίων ΑΜΕΑ) και των Λοιπών Ομάδων του Πληθυσμού της Περιφέρειας.
- Ειδικός Στόχος 9.iv1 - Προαγωγή της πρόσβασης μειονεκτούντων ατόμων σε υπηρεσίες πρόνοιας / κοινωνικής φροντίδας και υγείας.
- Ειδικός Στόχος 9.v.1 - Ενίσχυση ίδρυσης και λειτουργίας κοινωνικών επιχειρήσεων.

ΑΠ10: Ανάπτυξη – Αναβάθμιση Στοχευμένων Κοινωνικών Υποδομών και Υποδομών Υγείας – Στήριξη της Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας.

- Ειδικός Στόχος 9.α.1 - Βελτίωση των όρων ισότιμης προώθησης της κοινωνικής ένταξης και της πρόσβασης των ευπαθών ομάδων σε ποιοτικές υπηρεσίες, μέσω βελτίωσης των αντίστοιχων υποδομών σε υποβαθμισμένες περιοχές.

ΑΠ11: Ανάπτυξη – Αναβάθμιση Στοχευμένων Υποδομών Εκπαίδευσης.

- Ειδικός Στόχος 10.1 - Βελτίωση και εκσυγχρονισμός υποδομών και εξοπλισμού της Εκπαίδευσης και της Δια Βίου Μάθησης στην Αττική.

ΑΠ12: Τεχνική Υποστήριξη της Εφαρμογής του ΕΤΠΑ.

- Ειδικός Στόχος 12.α - Ενίσχυση των συστημάτων και των διαδικασιών διοίκησης και εφαρμογής του ΠΕΠ Αττικής (ΕΤΠΑ).
- Ειδικός Στόχος 12.β - Ενίσχυση της διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων του ΠΕΠ (ΕΤΠΑ).

ΑΠ13: Τεχνική Υποστήριξη της Εφαρμογής του ΕΚΤ.

- Ειδικός Στόχος 13.α - Ενίσχυση των συστημάτων και των διαδικασιών διοίκησης και εφαρμογής του ΠΕΠ Αττικής (ΕΚΤ).
- Ειδικός Στόχος 13.β - Ενίσχυση της διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων του ΠΕΠ Αττικής (ΕΚΤ).

B. Διαφοροποιήσεις που επιβάλλονται στο σχέδιο από την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης και όροι, περιορισμοί και κατευθύνσεις για την προστασία και διαχείριση του περιβάλλοντος που πρέπει να συνοδεύουν την έγκριση του σχεδίου

B.I. Διαφοροποιήσεις που επιβάλλονται στο σχέδιο από την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης

Η γενική ευθυγράμμιση του προγράμματος με τους στόχους της στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης «Ευρώπη 2020», καθώς και ο ικανοποιητικός τρόπος με τον οποίο το πλέγμα περιβαλλοντικών στόχων, προτεραιοτήτων και στρατηγικών εθνικού και ενωσιακού επιπέδου λήφθηκε υπόψη κατά την προετοιμασία του προγράμματος, καθιστούν ικανοποιητική την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αττικής 2014-2020. Επομένως, δεν απαιτούνται διαφοροποιήσεις του προγράμματος προς το σκοπό αυτό.

B.II. Όροι, περιορισμοί και κατευθύνσεις για την προστασία και διαχείριση του περιβάλλοντος που πρέπει να συνοδεύουν την έγκριση του πλαισίου

Για την πληρέστερη προστασία και την ορθολογικότερη διαχείριση του περιβάλλοντος, η έγκριση και η υλοποίηση του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος Αττικής 2014-2020 θα πρέπει να συνοδεύεται από τους όρους, περιορισμούς και κατευθύνσεις που ακολουθούν:

1. Η μέριμνα για το περιβάλλον θα πρέπει να αποτελεί βασική συνιστώσα στην εξειδίκευση και εφαρμογή του ΠΕΠ ισόρροπα με τις αναπτυξιακές και κοινωνικές επιδιώξεις. Για τον σκοπό αυτό στο πλαίσιο του μηχανισμού διαχείρισης και υλοποίησης του προγράμματος, θα πρέπει να ενσωματωθούν:
 - 1.1 Κριτήρια επιλογής προτάσεων, οι οποίες κατά το δυνατόν προωθούν την βελτίωση ή/και την προστασία του περιβάλλοντος.
 - 1.2 Μέθοδοι για την αποφυγή συσσωρευτικών αρνητικών επιπτώσεων σε περιοχές αυξημένης πυκνότητας παρεμβάσεων.
 - 1.3 Κατάλληλη ενημέρωση, τόσο στο επίπεδο προκηρύξεων και προσκλήσεων εκδήλωσης ενδιαφέροντος, όσο και στο μετά την έγκριση της ένταξης επίπεδο, όπου απαιτείται, ώστε οι ενισχυόμενες δράσεις να ενσωματώνουν όλα τα χαρακτηριστικά που είναι απαραίτητα για την περιβαλλοντική τους συμβατότητα.

2. Για την διατήρηση της βιοποικιλότητας και την προστασία των σημαντικών φυσικών οικοτόπων και της άγριας χλωρίδας και πανίδας, θα πρέπει μέσω του μηχανισμού διαχείρισης και υλοποίησης του ΠΕΠ θα πρέπει να ακολουθούνται οι παρακάτω κατευθύνσεις:

2.1. Η διαδικασία επιλογής προτάσεων για ένταξη στο ΠΕΠ που αφορούν σε έργα εντός περιοχών του δικτύου Natura 2000, θα πρέπει να ενσωματώσει κριτήρια προστασίας της βιοποικιλότητας και ανταπόκρισης στους στόχους διατήρησης των προστατευόμενων ειδών και οικοτόπων, καθώς και έλεγχο συμβατότητας με τις προβλέψεις των εγκεκριμένων σχεδίων διαχείρισης, όπου υφίστανται.

2.2. Η αξιολόγηση των προτάσεων θα πρέπει να συμπεριλάβει κριτήριο σχετικά με τη συμβατότητα των έργων που θα ενισχυθούν με την Εθνική Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα (φ.ε.κ. Β' 2383/8.8.2014).

2.3. Οι επεμβάσεις στα δασικά οικοσυστήματα θα πρέπει να περιοριστούν στο ελάχιστο δυνατό και να συνδυάζονται κατά περίπτωση με παρεμβάσεις αποκατάστασης, τόνωσης της ευρωστίας των δασών ή επαύξησης των υπηρεσιών οικοσυστήματος που αυτά προσφέρουν.

Ιδίως στα περιαστικά δάση, η παραπάνω κατεύθυνση θα πρέπει να επιδιώκεται στο μέγιστο δυνατό βαθμό.

3. Για την προστασία των εδαφών και την αποφυγή απώλειας, ρύπανσης ή υποβάθμισής τους, θα πρέπει μέσω του μηχανισμού διαχείρισης και υλοποίησης του ΠΕΠ να ακολουθούνται οι παρακάτω κατευθύνσεις:

3.1. Ενθάρρυνση προτάσεων για χωροθέτηση, κατά το δυνατόν, των έργων που ενισχύονται από το ΠΕΠ κατά προτεραιότητα σε ειδικά θεσμοθετημένες περιοχές, έναντι εκείνων που περιλαμβάνουν κατάληψη φυσικών εκτάσεων ή παραγωγικών εδαφών.

3.2. Ελαχιστοποίηση αλλοιώσεων στο εδαφικό ανάγλυφο, ιδίως μέσω μέριμνας για την όσο το δυνατόν μικρότερη επίδραση στη μορφολογία του εδάφους από τις χαράξεις των γραμμικών έργων.

3.3. Αποφυγή περιστατικών ατυχηματικής ρύπανσης, με ενσωμάτωση σχεδίων περιορισμού και αντιμετώπισης σχετικών περιστατικών, όπου χρειάζεται.

4. Για την ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων και την εξοικονόμηση νερού, θα πρέπει μέσω του μηχανισμού διαχείρισης και υλοποίησης του ΠΕΠ και όπου υπάρχει σχετική συνάφεια με τους στόχους του προγράμματος να ακολουθούνται οι παρακάτω κατευθύνσεις:
 - 4.1. Ενθάρρυνση προτάσεων που περιλαμβάνουν πρακτικές μείωσης κατανάλωσης νερού, από πρωτογενείς υδατικούς πόρους ή/και μείωσης των υγρών αποβλήτων.
 - 4.2. Αξιολόγηση των προς ένταξη προτάσεων συμπεριλαμβανομένου μεταξύ των κριτηρίων τη συμβατότητα των έργων με το Σχέδιο Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του οικείου Υδατικού Διαμερίσματος.
 - 4.3. Ενθάρρυνση προτάσεων που συνεισφέρουν στην εφαρμογή των μέτρων, τα οποία προβλέπονται στο παραπάνω Σχέδιο Διαχείρισης.

5. Για την μείωση των εκπομπών αερίων ρύπων και των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, θα πρέπει μέσω του μηχανισμού διαχείρισης και υλοποίησης του ΠΕΠ να ακολουθούνται οι παρακάτω κατευθύνσεις:
 - 5.1. Κατά την ένταξη έργων στους ΑΠ1, ΑΠ3 θα πρέπει να ενθαρρύνονται όσα συνεισφέρουν στο περιορισμό εκπομπής αέριων ρύπων ή/και στη μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, καθώς και όσα ενσωματώνουν προβλέψεις ορθής ενεργειακής διαχείρισης και εξοικονόμησης ενέργειας.
 - 5.2 Τα σχέδια αστικής κινητικότητας θα πρέπει να ευθυγραμμίζονται με τις αρχές βιώσιμης κινητικότητας, ενσωματώνοντας μέριμνα για ελαχιστοποίηση των ατμοσφαιρικών εκπομπών, ενθάρρυνση τρόπων μετακίνησης που διακρίνονται από φιλικότητα προς το περιβάλλον και ενίσχυση της χρήσης μέσων συλλογικής αντί ατομικής μετακίνησης.
 - 5.3 Θα πρέπει να ενθαρρύνονται όσα έργα ενσωματώνουν επιλογές πράσινης κτιριοδομίας.

- 6 Για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, θα πρέπει:

- 6.1. Να διασφαλίζεται εκ των προτέρων ότι τα έργα του προγράμματος δεν θα ενέχουν κινδύνους για την υποβάθμιση θέσεων και ευρημάτων πολιτιστικού, ιστορικού και αρχαιολογικού ενδιαφέροντος, ενώ οι υποδομές μεταφορών να επιδιώκουν όπου είναι δυνατόν, την ενσωμάτωση τρόπων προβολής και ανάδειξης ιστορικών και πολιτιστικών στοιχείων της περιοχής τους.
 - 6.2. Μέσω του μηχανισμού διαχείρισης και υλοποίησης του ΠΕΠ, θα πρέπει να ενθαρρύνονται δράσεις για τις ΤΠΕ και τις ΜΜΕ (ιδίως του τουριστικού τομέα) που ενσωματώνουν δυνατότητες ανάδειξης και προβολής μνημείων πολιτιστικού ενδιαφέροντος και των ευρύτερων περιοχών τους.
7. Για την πληρέστερη ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στα έργα και δραστηριότητες του ΠΕΠ, θα πρέπει να περιληφθεί δράση χρηματοδοτικής ενίσχυσης των Υπηρεσιών που ασκούν αρμοδιότητες περιβαλλοντικής αδειοδότησης, σε αποκεντρωμένο και περιφερειακό επίπεδο.
 8. Η εφαρμογή των προτάσεων αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που διατυπώνονται στη ΣΜΠΕ καθίσταται υποχρεωτική, εφόσον δεν έρχεται σε αντίθεση με τα παραπάνω.

Γ. Σύστημα παρακολούθησης των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του προγράμματος

1. Η παρακολούθηση των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του ΠΕΠ πραγματοποιείται με ευθύνη της Αρχής Σχεδιασμού και με τη συνεργασία και υποστήριξη κάθε φορέα ή Υπηρεσίας με αρμοδιότητα παρακολούθησης περιβαλλοντικών μέσων και παραμέτρων, προκειμένου μεταξύ άλλων, να εντοπισθούν εγκαίρως απρόβλεπτες δυσμενείς επιπτώσεις και να ληφθούν τα κατάλληλα επανορθωτικά μέτρα.
2. Η περιβαλλοντική παρακολούθηση θα πρέπει να βασίζεται σε δείκτες, οι μεταβολές των οποίων απεικονίζουν αντιπροσωπευτικά μεταβολές σε έναν ή περισσότερους κάθε φορά τομείς του περιβάλλοντος. Οι δείκτες περιβαλλοντικής παρακολούθησης του ΠΕΠ επιλέγονται κατά προτεραιότητα από:
 - τους δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων που θα χρησιμοποιηθούν για την επιχειρησιακή/διαχειριστική παρακολούθηση του προγράμματος,

- τους περιβαλλοντικούς δείκτες που θα υιοθετηθούν σε κεντρικό επίπεδο, για την ενιαία περιβαλλοντική παρακολούθηση όλων των επιχειρησιακών προγραμμάτων της 5^{ης} περιόδου,
- τους δείκτες περιβαλλοντικής παρακολούθησης που προτείνονται στη ΣΜΠΕ.

Εφόσον εξαντληθούν οι δυνατότητες άντλησης κατάλληλων δεικτών από τα παραπάνω σύνολα, μπορούν να υιοθετούνται εφόσον είναι απαραίτητο, ειδικοί δείκτες για την παρακολούθηση σημαντικών επιπτώσεων ή περιβαλλοντικών παραμέτρων.

3. Η συλλογή και επεξεργασία των στοιχείων περιβαλλοντικής παρακολούθησης και ο υπολογισμός των τιμών για τους περιβαλλοντικούς δείκτες θα πραγματοποιείται μια φορά ανά δύο έτη και θα καταλήγει σε έκθεση περιβαλλοντικής παρακολούθησης. Στην έκθεση αυτή θα πραγματοποιείται αξιολόγησή των παρατηρούμενων μεταβολών, καθώς και προτάσεις για τις ενδεχομένως απαιτούμενες διορθωτικές ενέργειες.
4. Η έκθεση περιβαλλοντικής παρακολούθησης θα δημοσιοποιείται με ανάρτησή της στο διαδικτυακό τόπο της Αρχής Σχεδιασμού, δίνοντας παράλληλα τη δυνατότητα στο ενδιαφερόμενο κοινό να εκφράσει ενυπογράφως τις απόψεις του για το περιεχόμενο της έκθεσης.
5. Η εφαρμογή των προτάσεων περιβαλλοντικής παρακολούθησης που διατυπώνονται στη ΣΜΠΕ καθίσταται υποχρεωτική, εφόσον δεν έρχεται σε αντίθεση με τα παραπάνω.

Δ. Χρονικό διάστημα ισχύος της απόφασης

Η παρούσα ισχύει καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος.

Σε περίπτωση τροποποίησης του προγράμματος, απαιτείται η τήρηση των διαδικασιών που προβλέπονται στην ΚΥΑ με α. π. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥ-ΠΕ/οικ.107017/5.9.2006 (ΦΕΚ 1225B).

Ε. Δημοσιοποίηση και άλλες διατάξεις

Η Αρχή Σχεδιασμού προβαίνει, εντός δέκα ημερών από την παραλαβή της παρούσας, σε δημοσιοποίησή της για την ενημέρωση του κοινού, με δημοσίευση σχετικής ανακοίνωσης σε δύο τουλάχιστον ημερήσιες εφημερίδες εθνικής εμβέλειας, καθώς και με δημοσίευση της παρούσας στο δικτυακό τόπο.

Η ΣΜΠΕ αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας απόφασης.

Στις πράξεις ή αποφάσεις έγκρισης του προγράμματος πρέπει να αναφέρεται ρητά η παρούσα απόφαση.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ
ΑΛΛΑΓΗΣ**

Ι. ΜΑΝΙΑΤΗΣ

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ**

Α. ΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ**

Ο.ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

1. Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής
 - i. Γραφείο Γενικής Γραμματέως ΥΠΕΚΑ κ. Κ. Γιαννακοπούλου
Αμαλιάδος 17, 115 23 Αθήνα
 - ii. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος
κ. Σ. Αλεξιάδη
Αμαλιάδος 17, 115 23 Αθήνα
 - iii. Γραφείο Ειδικού Γραμματέα Υδάτων κ. Κ. Τριάντη
Μ. Ιατρίδου 2 & Λεωφ. Κηφισίας, 11526 Αθήνα
 - iv. Διεύθυνση Κλιματικής Αλλαγής και Ποιότητας της Ατμόσφαιρας
Πατησίων 147, 11251 Αθήνα
 - v. Διεύθυνση Προστασίας Βιοποικιλότητας, Εδάφους και Διαχείρισης Αποβλήτων
Πατησίων 147, 11251 Αθήνα
 - vi. Διεύθυνση Χωροταξικού Σχεδιασμού
Αμαλιάδος 17, 115 23 Αθήνα
 - vii. Διεύθυνση Σχεδιασμού Μητροπολιτικών, Αστικών και Περιφερειακών Περιοχών
Τμήμα Μητροπολιτικού Σχεδιασμού
Αμαλιάδος 17, 115 23 Αθήνα
2. Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων
 - i. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Έργων κ. Σ. Σιμόπουλου
Χαρ. Τρικούπη 182, 10178 Αθήνα
 - ii. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Μεταφορών κ. Ν. Σταθόπουλου
Αναστάσεως 2 & Τσιγάντε, 15669 Παπάγου
3. Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας
Γραφείο Γενικού Γραμματέα Επενδύσεων (ΕΣΠΑ) κ. Σ. Ευσταθόπουλου
Νίκης 5-7, 10180 Αθήνα

4. Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
Γραφείο Γενικού Γραμματέα κ. Μ. Κορασίδη
Αχαρνών 2, 10176 Αθήνα
5. Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού
Γραφείο Γενικής Γραμματέως Πολιτισμού κ. Λ. Μενδώνη
Μπουμπουλίνας 20-22, 106 82 Αθήνα
6. Υπουργείο Ναυτιλίας και Αιγαίου
Γραφείο Γενικού Γραμματέα Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής & Ναυτιλιακών
Επενδύσεων
κ. Α. Χριστόπουλου
Ακτή Βασιλειάδη, 18510 Πειραιάς
7. Υπουργείο Εσωτερικών
 - i. Γραφείο Γενικού Γραμματέα κ. Ι. Ιωαννίδη
Σταδίου 27 & Δραγατσανίου
 - ii. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων
κ. Δ. Καλογερόπουλου
Ευαγγελιστρίας 2 & Μητροπόλεως, 105 63 Αθήνα
8. Περιφέρεια Αττικής
 - i. Περιφερειακό Συμβούλιο
Λ. Συγγρού 15-17 , 11743 Αθήνα
 - ii. Ενδιάμεση Διαχειριστική Αρχή
Λ. Συγγρού 98-100, 11741 Αθήνα

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. ΕΥΠΕ
2. ΧΡΟΝ. ΑΡΧΕΙΟ
3. ΤΜΗΜΑ ΑΓ'
4. ΤΜΗΜΑ Δ
5. ΙΩΑΝΝΑ ΚΟΥΦΟΓΙΑΝΝΑΚΗ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΠΡΑΞΗ